

LMŽD pirmininko V. Kantausko atviras laiškas

Brangūs medžiotojai,

Kreipiuosi į Jus visus pirmą kartą. Manau, kad tam dabar pats tinkamiausias laikas. Kaip ir kiekvienas Jūsų, esu atsidavęs Lietuvai, jos gamtai. Be medžioklės Lietuvoje – neįsivaizduoju savo gyvenimo. Juk turime pačią nuostabiausią gamtą, unikalią gyvūniją, gamtos ciklus, kurių gali pavydėti daugelis pasaulio šalių.

Bet svarbiausia, kad palengva tampame pavyzdine bendruomene, kurios bendrų pastangų dėka kasmet auga laukinių žvėrių populiacija, pradėti griauti mitai apie medžioklę, o net 50 proc. brakonieravimo atvejų išaiškinama tik mūsų bendruomenės pagalba.

Per pastaruosius kelerius metus nuėjom ne trumpą ir sudėtingą kelią.

Pagaliau esame girdimi, į mūsų pastabas ar pasiūlymus įsiklausoma: teikiame ekspertinę ir analitinę pagalbą su aplinkosauga susijusioms institucijoms ir už ją atsakingiems asmenims.

Apgynėme ir išsaugojome nuo nepriklausomybės esančią medžioklės plotų naudojimosi tvarką ir tęstinumą, tuo užtikrindami galimybę didžiajai daliai Lietuvos medžiotojų medžioti ten, kur jie tą darė ir taip, kaip jie tą darė iki šiol.

Mūsų pastangų dėka Lietuvos medžiotojai turi teisę pasirinkti naudoti medžioklėje naktinius taikiklius ar ne, kaip ir visų kitų ES valstybių medžiotojai.

Be to, išvengėme priverstinio reikalavimo naudoti elektroninį medžioklės lapą, kas medžioklę galėjo padaryti neprieinamą nemažai daliai Lietuvos medžiotojų.

Taip pat, pasiekėme susitarimą dėl medžiojamųjų žvėrių daromos žalos atlyginimo metodikos, kuri, jei būtų priimtas pirminis jos variantas, būtų lėmusi daugelio medžioklės plotų naudotojų bankrotą dėl reikalavimų atlyginti žemės ūkio ir miško naudmenoms daromą žalą... Tačiau tvirtai tikiu, kad galime nuveikti dar gerokai daugiau, jei ne kliūtys, kurioms įveikti reikalingas ir Jūsų visų palaikymas.

Vien tik Lietuvos medžiotojų ir žvejų draugijos (LMŽD) centrinė būstinė – to padaryti negali. Nors esame atsakingi ir kasmet deklaruojame ne tik finansinę ar veiklos ataskaitą, bet ir būsimą biudžetą, mūsų rankos – vis labiau veržiamos, o būtini sprendimai dažnai sulaukia vilkinimo ar net neargumentuotai priešiškos pozicijos.

LMŽD finansavimas – ribotas, jis priklauso nuo rajoninių draugijų/skyrių, kurie deja, bet ne visi vienodai ir sąžiningai prisideda prie LMŽD, kaip ir kartais jų deleguotų tarybos narių sprendimai, nors dažnai būna sutarta kitaip.

Kai kurios draugijos ar skyriai rajonuose, apskritai atsisako palaikyti Lietuvos medžiotojų ir vandens telkinių naudotojų interesus ginančią ir atstovaujančią centrinę LMŽD, kitos – aiškina, kad simbolinis, iki šiol buvęs 6 eurų mokestis, joms nepriimtinas ir jos „viduje“ nutarė jo nemokėti.... O juk centrinei LMŽD tie 6 eurai – yra savotiškas išgyvenimo klausimas.

Dar baisiau, kai kurios net slepia savo narius, o tai reiškia, kad už visą Lietuvos medžioklės ir žvejybos politikos formavimą atsakinga LMŽD net nežino, kiek, pavyzdžiui, yra medžiotojų Zarasuose, Radviliškyje ar Pakruojuje. Nors Seime, Vyriausybėje, Aplinkos ministerijoje, Valstybinėje maisto veterinarijos tarnyboje ar Aplinkos apsaugos departamente turi atstovauti ir juos, tuo tarpu jų sumokėtų mokesčių dalis centrinės LMŽD net nepasiekia, o tiesiog pasilieka pas kai ką....

O juk atrodo buvome sutarę, kad visų šalies medžiotojų atstovavimui ir interesų gynimui, politikos formavimui, centrinei LMŽD kiekviena draugija skirs iš pradžių po 6 eurus nuo surenkamų rinkliavų iš medžiotojų ir po 11 vėliau.

Sutarėm ir tai, kad didžioji dalis šių lėšų bus numatyta medžioklės politikos formavimui, darbui su įtakos ir galios publikomis, visuomenės švietimui, darbuotojų pagal veiklos sritis pritraukimui, naujų veiklų įgalinimui, trofėjų apžiūrų organizavimo permainoms ir kitoms veikloms.

Centrinė LMŽD yra atsakinga ne tik už medžioklės politiką, bet ir žvejybos. Lietuvoje ja mėgaujasi beveik 200 000 šalies gyventojų, tuo tarpu vandens telkinių naudotojų interesų atstovavimui, mokslo ir naujausių užsienio žuvininkystės patirčių pritaikymui per metus teturime vos 12 tūkst. eurų, kuriuos sudaro gaunami vos 5 eurai nuo žvejo bilieto pardavimo bei 10 proc. gaunamų pajamų per žvejo bilietų pardavimo sistemą ALIS.

O tai reiškia, kad centrinę LMŽD pasiekia tik 1 proc. jai teisėtai priklausančių pajamų arba vos nuo 2500 šalies žvejų....

Atstovaujant bendruomenę – labai svarbu ne tik lyderystė, bet ir bendruomenės vieningumas. Nėra gerai, kai lyderiai stiprūs, o bendruomenė - susiskaidžiusi. Nuo pat pirmos dienos sakiau, kad sieksiu sustiprinti bendruomenę, kuri būtų pripažinta ir gerbtina.

Tačiau, medžiotojų bei žvejų klausimai toliau sprendžiami lokalių asmenybių lyderyste, bet ne medžiotojų ar žvejų vieningumu. Rajoninės draugijos turi keistis, kaip tai bando daryti jau kai kurios.

Jos turi stiprėti, o jas atstovauti turi stiprūs bendruomenę telkiantys lyderiai, kurie jai tarnautų. Rajoninių draugijų pirmininkai negali jų paversti savo UAB'ais, kuriuos išlaiko bendruomenė, o sprendimų priėmimas dažnai būna lemtas asmeninio finansinio intereso ar naudos, o ne bendruomenės tikslų.

Tik tada pavyks išvengti įvairių asmeninių interesų, o narių ar bendruomenės mokamos lėšos duos maksimalią naudą visai bendruomenei. Tuo tarpu techninius darbus galės atlikti sisteminiai ir profesionalūs darbuotojai, turintys pavaldumą vienai draugijai, o ne tas pačias funkcijas vykdantys beveik 50 – yje kitų draugijų.

Vien apjungus visos mūsų bendruomenės nekilnojamo turto valdymą, o ne perėmimą ar perleidimą, būtų galima kurti daugiafunkcinius centrus, kurie veiktų kaip traukos ir susibūrimo taškai telkiantys medžiotojus, žvejus. Ten galėtų būti įkurtos šaudyklos, kompetencijų didinimo ir mokymo centrai, medžioklės kultūros, kūrybos ir bendravimo inkubatoriai....

Bet to nepadarysime, kol kai kam asmeniniai interesai bus gerokai aukščiau visų Lietuvos žvejų ir medžiotojų, o net pasidalinti vietos narių skaičiumi – baisu, jau nekalbant apie įsipareigojimų vykdymą.

Puikiai atsimenu, kaip kandidatuodamas į LMŽD pirmininko pareigas sau ir visiems pasakiau, kad iš medžiotojų bendruomenės man nereikia nieko ir neimsiu nei vieno euro, bet padarysiu viską, kad užsitarnautume deramą vietą visuomenėje ir išsivaduosime iš praeities stereotipų. Nes būtent ji – lemiamą mūsų kasdieninėje veikloje.

Tad pasirinkau kitą kelią – surinkau būrį vienodai mėstančių, kurie supranta permainų svarbą ir lygiai taip pat, kaip ir aš, atiduoda visą savo širdį bei laiką, kad tos permainos būtų įgyvendintos.

Būtent šių visuomeniškų žmonių dėka, mes visi kartu kai ką ir pasiekėme. Kalbu ne tik apie plotų išsaugojimą, ar daug efektyvesnes matymo priemones, amžiną kovą su medžioklės dokumentacijos apsunkinimu ar augančios žvėrių daromos žalos naštos reguliavimą, bet ir apie pirmą Lietuvos medžioklės strategiją, meškų žemėlapius, eilę socialinių akcijų, konkursus, edukacines veiklas, laužančias ilgai nusistovėjusius stereotipus apie mūsų bendruomenę, formuojančius naujus santykius su galios bei įtakos publikomis.

Bet ir tai – ne tai svarbiausia.

Svarbiausia tai, kad visų šių bendraminčių pagalba, mūsų gretos išaugo ir kai kurios rajoninės draugijos/skyriai, tapo tikrais atramos centrais. Jos pačios jau aktyviai įsitraukia į tą patį politikos formavimą bei rodo pavyzdį kitiems, telkia savo vietos medžiotojų ir žvejų bendruomenę, dalinasi apie tai, kas daroma ar vykdoma, kas svarbu, komunikuoja neklaidindami vietos bendruomenių bei neiškraipydami tikrųjų LMŽD bendruomenės tikslų.

Ir tokių pavyzdžių – visa eilė: Panevėžys, Kėdainiai, Utena, Alytus, Tauragė, Jurbarkas, Šakiai, Vilkaviškis, Kupiškis, Rokiškis, Akmenė, Mažeikiai, Molėtai, Ukmergė, Širvintos, Raseiniai, Kaunas, Švenčionys, Trakai, Kretinga, Šilutė ir Klaipėdos raj. Jų pirmininkai ir jų

medžiotojų bendruomenės yra tikrieji atsakingos medžioklės politikos ambasadoriai Lietuvoje.

Tačiau turime ir graudžių pavyzdžių, kuomet vietos draugijos/skyrius pirmininkas draugiją paverčia savo UAB'u, ilgus metus slepia narių skaičių, priešingai nei kitos – nevykdo įsipareigojimų LMŽD, o tiksliau – Lietuvos medžiotojų bendruomenei, bet dar ir galimai tretiesiems asmenims perleidinėja, ar net su juo pačiu susijusiems asmenims, visų Jūsų – medžiotojų turtą, priklausiusį vietos draugijai/skyriui.

Ir deja, tokių atvejų – ne vienas. Tad turime paradoksalią situaciją: pavyzdines draugijas, kasdieną besistengiančias, kad jų medžiotojai ir žvejai būtų deramai atstovaujami visur ir visada 24/7 ir kitas, kurios galimai tik apsimeta tai darančios, jau nekalbant apie jų surenkamų metinių mokesčių iš medžiotojų ir žvejų panaudojimo „kryptis“....

Paradoksaliausia tai, kad centrinė LMŽD jų veiklai įtakos daryt negali, bet jos centrinei – gali. Lygiai taip pat, kaip ir pavyzdingai veikiančios, tokių atstovai irgi turi balso teisę LMŽD taryboje. Ir dažnai ji būna keista.

Tik priminsiu, centrinė LMŽD, priešingai nei kai kurios rajoninės draugijos/skyriai, nedisponuoja jokių didelės vertės turtu. Ji, nuo pat pirmos mano vadovavimo dienos turėjo vieną nedidelį pastatą, kurį nuomoja ir iš to gauna dalį pajamų, o likusiose patalpose vykdo kasdieninę medžiotojų ir žvejų bendruomenės atstovavimo veiklą nuo statistinių duomenų analizių atlikimo, teisės aktų analitikos, dalyvavimo įvairiuose darbo grupėse ir posėdžiuose, apdovanojimų ruošimo, Respublikinių renginių organizavimo, išaiškinimų, pozicijų ir raštų rengimo bei vidinės komunikacijos vystymo iki atstovavimo tarptautinėse organizacijose, komunikacijos, medžioklės politikos formavimo valstybiniame lygmenyje, bendruomenę atstovaujant LR Vyriausybėje, Seime, Aplinkos ministerijoje ir kitose valstybinėse institucijose.

Centrinėje LMŽD pilnu etatu dirba tik vienas žmogus ir dar keli – po pusę. Metinės jos pajamos pernai siekė 108 tūkst. eurų, iš kurių – 19,5 tūkst. eurų iš nuomos, kitos – Jūsų medžiotojų sumokėti mokesčiai – 76 tūkst. eurų ir gautos įplaukos iš žvejybos – 12,5 tūkst. eurų, kuriuos pervedė pavyzdingos rajoninės draugijos/skyriai.

Išlaidos – 108 tūkst. eur, iš kurių algoms 75 tūkst. eurų, kt. – 33 tūkst. eurų. LMŽD 2024 m. veiklos ataskaitą rasite laiško gale, ankstesnių metų – www.lmzd.lt. Tuo tarpu, ar tokio pobūdžio ataskaitos (neskaitant pavyzdinių draugijų) iš Jūsų vietos draugijų yra bent kartą pasiekusios Jus? O anksčiau? Ar žinote, kiek turto jos turėjo? Kiek turi dabar? Kaip administruojamos ar panaudojamos lėšos jose?

Ar visi Jūs žinote, kiek, pavyzdžiui, įplaukų už nario mokestį buvo surinkta Biržuose, Pakruojyje, Radviliškyje, ar Zarasuose? Kaip buvo naudojamas vietos draugijos turtas, kurio savininkais vietos medžiotojai yra tokie patys savininkai, kaip ir draugijos pirmininkas?

O juk visas Lietuvos medžiotojų ir žvejų bendruomenės turtas buvo perduotas tuometiniams skyriams ir rajonams prieš daugiau ne tris dešimtis metų, kurio bendra vertė siekia apie 20 mln. eurų dabar, o tada – dar gerokai daugiau.

Jau visai netrukus, balandžio 25 d., visi Lietuvos medžiotojai rinksimės į antrąjį nepriklausomoje Lietuvoje visuotinį delegatų t. y. medžiotojų ir žvejų suvažiavimą, Kaune.

Jame, be daugelio svarbių klausimų, bus balsuojama ir dėl fizinės narystės medžiotojo mokesčio centrinėje LMŽD. Tai reiškia, kad ilgus metus tik nuo vietos skyrių pervedamų 3-5-6 eurų ir 11 eurų šiemet priklausiusi centrinė LMŽD gali pagaliau tapti nepriklausoma, kurios veikla ir toliau priklausys nuo LMŽD tarybos sprendimų, bet jos nariais nu šiol galės būti ir fiziniai asmenys – medžiotojai.

O tai labai didelis ir svarbus sprendimas visai medžiotojų bendruomenei ir kartu – dar vienas didelis žingsnis skaidrumo link. Todėl primygtinai prašau Jūsų visų, būtinai dalyvauti šiame suvažiavime arba atsiųsti savo delegatus.

Permainoms – reikia Jūsų balso.

Atminkit, kad tik nuo Jūsų visų sprendimo priklauso Lietuvos medžiotojų ir žvejų ateitis ir tik Jūs turite teisę spręsti, ar mes ir toliau turime likti nežinioje, kiek mūsų yra visoje Lietuvoje, nežinoti, kaip tvarkomas mūsų visų turtas, mokami mokesčiai, ar vis dėl to – esame verti gerokai daugiau?

Tik priminsiu, kad LMŽD nariais galės būti tik tie medžiotojai, kurie nepriklauso kitoms draugijoms, o tai reiškia, kad deramai atstovaujami, pavyzdinčiai tvarkomų draugijų/skyrių nariai, nebus priimami.

Priešingai nei galimai, kai kas gali bandyti aiškinti ar net klaidinti apie tai, kad šis pakeitimas nukreiptas į vietos draugijų/skyrių silpninimą – taip nėra.

Visuomet palaikiau, palaikau ir palaikysiu sėkmingai ir pavyzdinčiai veikiančias draugijas/skyrius, kurias matau visų bendruomenės atrama ir geriausiu įrodymu, kiek daug galima nuveikti, kai yra atsakingai atstovaujama bendruomenė, o ne asmeniniai interesai.

Būkite aktyvūs medžiotojų bendruomenės nariais, neleiskite, kad kai kas naudotųsi Jūsų atsidavimu gamtai ir meile Lietuvai.

Su pagarba, LMŽD pirmininkas Virginijus Kantauskas

